

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Terezy Kučerové a soudců JUDr. Věry Balejové a JUDr. Michala Hájka ve věci

žalobkyně: **Ing. J. S.**
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2018 č. j. MV-42449-4/KM-2018,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje ze dne 9. 5. 2018, č. j. KRPC-29930-15/ČJ-2018-02068-0200AP-106 a rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2018 č. j. MV-42449-4/KM-2018 **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 15. 6. 2018 č. j. MV-42449-4/KM-2018, vydaným podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje ze dne 9. 5. 2018, č. j. KRPC-29930-15/ČJ-2018-02068-0200AP-106, kterým byla částečně odmítnuta žádost žalobkyně o informace ze dne 23. 2. 2018, kterou podala dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o informacích“). Uvedenou žádostí žalobkyně požádala o informace související se spisem vedeným policejním orgánem v trestním řízení vedeném pro podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby. K částečnému odmítnutí žádosti došlo v rozsahu jejího bodu 1., v němž se žalobkyně povinného subjektu tázala, zda „*Jsou nebo byly trestně stíhané nějaké osoby? Pokud ano, kolik (uved'te počet) osob je nebo bylo trestně stíháno a od kdy jsou nebo byly trestně stíhány?*“, informace k bodu 2. žádosti, v němž žalobkyně povinný subjekt vyzvala: „*Uved'te jméno a příjmení dozorujícího státního zástupce, který tento případ dozoruje nebo dozoroval.*“, byly povinným subjektem žalobkyni poskytnuty přípisem ze dne 27. 2. 2018.
2. Proti uvedenému rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně dne 29. 8. 2018 včasnou správní žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji usnesením ze dne 5. 9. 2018, č. j. 5 A 194/2018 – 36 postoupil Krajskému soudu v Českých Budějovicích jako soudu místně příslušnému (dále jen „krajský soud“).
3. Žalobkyně s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017 č.j. 6 As 338/2016 – 55 dospěla k závěru, že povinný subjekt v daném případě nedostal náležitě odůvodnění svého rozhodnutí, kterým částečně odmítl její žádost o poskytnutí informací týkajících se probíhajícího trestního řízení, když z jeho rozhodnutí není možné seznat, jaké zájmy by byly poskytnutím informace žalobkyni ohroženy. Povinný subjekt v daném případě zneužil zákonné důvody omezující právo na informace. Z jeho odůvodnění vyplývá, že v každém takovém případě, v němž by nechtěl poskytnout požadované informace, by mohl uvést, že poskytnutím těchto informací by mohl být zmařen předmět a účel trestního řízení.
4. Povinný subjekt uvedenou argumentací nepřímou obvinil žalobkyni, že by po získání požadovaných informací mohla mařit předmět a účel trestního řízení v dané věci, jakým konkrétním jednáním by se tohoto žalobkyně měla dopouštět uvedeno, ani doloženo nebylo. Na základě takto nedoložené domněnky nemůže povinný subjekt tvrdit, že je dán legitimní zájem na neposkytnutí informace. K tomu žalobkyně poukázala na závěry Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 As 338/2016 – 55.
5. Nesprávnost závěru povinného subjektu o tom, že by žalobkyně na základě požadovaných informací úmyslně mařila předmět a účel trestního řízení plyne i ze skutečnosti, že sama žalobkyně podala trestní oznámení pro podezření z trestného činu. Jednání žalobkyně tak bylo v souladu s cílem a účelem trestního řízení. Závěry povinného subjektu o tom, že by žalobkyně po získání požadovaných informací činila kroky, aby případ nebyl řádně prošetřen a pachatelé nebyli odhaleni, jsou dle žalobkyně nelogické a postrádají náležité odůvodnění a prokázání. K tomu žalobkyně odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 As 338/2016 – 55.

6. Rovněž k povinným subjektem tvrzenému porušení zásady presumpce nevinby by v projednávané věci nemohlo dojít. Žalobkyně v dané věci nežádala o informaci dle trestního řádu ve smyslu povinným subjektem odkazovaném § 8a odst. 1 trestního řádu. Informace o počtu trestně stíhaných osob a datu, od kdy jejich trestní stíhání probíhá, nepředstavuje informaci o konkrétních subjektech podle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb.
7. Obsahem žaloby jsou dále konkrétní rozhodnutí Nejvyššího správního soudu týkající se interpretace § 11 odst. 4 písm. a) zákona o informacích.
8. Žalobkyně závěrem shrnula, že povinný v daném případě neprokázal, že by poskytnutím žalobkyni požadované informace došlo ke zmaření předmětu a účelu trestního řízení a k porušení zásady presumpce nevinby. Neposkytnutí požadované informace tudíž není ospravedlněno naléhavou společenskou potřebou.
9. Žalovaný se s totožnými odvolacími důvody žalobkyně v napadeném rozhodnutí nevypořádal. Pokud se žalovaný se závěry povinného subjektu ztotožnil, byla tím porušena povinnost orgánů poskytovat informace dle § 2 odst. 1 zákona o informacích, čímž byla žalobkyně zkrácena na svém ústavně zaručeném právu na informace a na svobodný přístup k nim.
10. Ze všech uvedených důvodů žalobkyně navrhla napadené rozhodnutí i jemu předcházející rozhodnutí povinného subjektu zrušit a tomuto uložit, aby žalobkyni poskytl ji požadovanou informaci v žádosti specifikovanou pod bodem 1.
11. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. V podrobnostech bylo odkázáno na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný se ztotožnil se závěry povinného subjektu, dle nichž je v dané věci na místě poskytnutí informací požadovaných pod bodem 1. žádosti odmítnout za použití § 11 odst. 4 písm. a) zákona o informacích. Žalovaný s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 44/2010 – 109 dospěl k závěru, že v daném případě se jedná o judikaturou dovozenou „naléhavou společenskou potřebu“ odůvodňující neposkytnutí požadované informace, neboť jejím poskytnutím by ve spojení s trestním oznámením žalobkyně došlo k určitelnosti konkrétních osob a byla by reálná možnost zmaření či ohrožení probíhajícího trestního řízení.
12. Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného setrvala na svých závěrech o neprokázání naléhavé společenské potřeby, na základě níž byla její žádost o informace vymezené pod bodem 1. žádosti odmítnuta. K tomuto žalobkyně dále odkázala na nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 2/10 a dále citovala rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 97/2009 – 119. Žalovaný ani povinný subjekt ve svých rozhodnutích neodůvodnili a neprokávali, proč by poskytnutím požadované informace mohlo dojít ke zmaření předmětu a účelu trestního řízení a k porušení zásady presumpce nevinby. Ustanovení § 8a trestního řádu nemůže být důvodem odepření informací požadovaných dle zákona o informacích. K tomu žalobkyně uvedla, že žalovaným odkazované rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2016, sp. zn. 8 A 117/2016 nejsou s ohledem na skutkovou odlišnost projednávané věci aplikovatelné. Žalobkyně dále s odkazem na konkrétní zdroje dostupné v síti Internet

uvedla, že v obdobných případech jsou totožné informace policií poskytovány. Jako důkaz pak žalobkyně k replice předložila 6 příloh, jejichž obsahem jsou internetové články týkající se trestních stíhání konkrétních osob v daňových věcech, v nichž je mimo jiné uveřejněn počet stíhaných osob.

13. Ze správního spisu vyplynuly pro nyní projednávanou věc následující podstatné skutečnosti: Žádostí ze dne 22. 2. 2018 doručenou povinnému subjektu dne 23. 2. 2018 požádala žalobkyně o poskytnutí informace podle zákona o informacích, a to k č. j. KRPC-2826-79/TC-2017-020681. K tomu žalobkyně uvedla, že na základě sdělení povinného subjektu ze dne 2. 8. 2016 jí byla poskytnuta informace o tom, že policejní orgán dne 28. 6. 2017 zahájil úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby. Žalobkyně v souvislosti s uvedenou věcí požádala o následující informace: (1) Jsou nebo byly trestně stíhány nějaké osoby? Pokud ano, kolik (uvedte počet) osob je nebo bylo trestně stíháno a od kdy jsou nebo byly trestně stíhány? (2) Uvedte jméno a příjmení dozorcujícího státního zástupce, který tento případ dozoruje nebo dozoroval.
14. Z úředního záznamu ze dne 27. 2. 2018 vyplývá, že povinný subjekt informoval dozorcující státní zástupkyni o obsahu shora uvedené žádosti žalobkyně. Dozorující státní zástupkyně k tomu uvedla, že sdělení jména dozorcujícího státního zástupce nemá vliv na probíhající trestní řízení, a proto je sdělení této informace přípustné.
15. Přípisem ze dne 27. 2. 2018 povinný subjekt žalobkyni poskytl informace požadované pod bodem 2) žádosti, k informacím požadovaným pod bodem 1) povinný subjekt uvedl, že tyto poskytnuty nebudou, přičemž rozhodnutí o tomto neposkytnutí bude žalobkyni doručeno.
16. Rozhodnutím ze dne 5. 3. 2016, č. j. KRPC-29930-6/Čj-2018-020681 povinný subjekt dle § 15 odst. 1 a na základě § 11 odst. 4 písm. a) a z důvodů uvedených v § 8 a § 11 odst. 6 zákona o informacích a dále dle § 5 odst. 3 a § 10 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů a dále dle § 8a odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů částečně odmítl žádost žalobkyně o poskytnutí informací, a to v rozsahu části první. V rozsahu části druhé byla informace žalobkyni samostatným vyrozuměním poskytnuta. Povinný subjekt dospěl na základě testu proporcionality k závěru, že v daném případě převažuje právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života a na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě před právem na informace. K uvedenému závěru dospěl povinný subjekt na základě skutečnosti, že žalobkyně podala opakovaně trestní oznámení na konkrétní osoby, požadované informace by tudíž mohly vést ke ztotožnění osob a jejich poskytnutím by tudíž došlo k zásahu do ochrany osobních údajů a soukromí osob a mohly by dotčené osoby značnou měrou poškodit. Povinný subjekt rovněž dospěl k závěru, že by poskytnutím informace byla porušena zásada presumpce nevinoty ve smyslu § 8a trestního řádu. Zveřejněním požadovaných informací by také mohlo dojít k narušení trestního řízení, či k ovlivnění osob, které by podávaly v dané věci vysvětlení.
17. Součástí správního spisu je dále trestní oznámení žalobkyně ze dne 19. 12. 2016 a jeho doplnění ze dne 23. 1. 2017.

18. Sdělením Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje ze dne 2. 8. 2017 byla žalobkyně vyrozuměna o tom, že dne 28. 6. 2017 byly ve věci žalobkyní podaného trestního oznámení zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby.
19. Obsahem spisu je dále odvolání žalobkyně proti rozhodnutí povinného subjektu ze dne 5. 3. 2016, kterým bylo částečně odmítnuto poskytnutí žalobkyní požadovaných informací. Žalobkyně zejména poukázala na skutečnost, že v obdobných věcech jsou totožné informace policií poskytovány a zveřejňovány.
20. Rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 4. 2018 č.j. MV-42449-2/KM-2018 bylo rozhodnutí povinného subjektu ze dne 5. 3. 2018 zrušeno a věc byla tomuto vrácena k novému projednání. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí konstatoval, že povinností povinného subjektu je vypořádat se s otázkou splnění předpokladů pro omezení přístupu k informaci, tedy zda existuje legitimní zájem na neposkytnutí požadované informace. Pokud žalobkyně pod bodem 1) žádosti požaduje pouze počet osob trestně stíhaných v dané trestní věci a datum, od kdy je toto trestní stíhání realizováno, nepředstavují tyto informace osobní údaje ve smyslu § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů a nelze uplatňovat jejich ochranu dle § 8a zákona o informacích. Odvolací orgán závěrem dospěl k závěru, že není žádná překážka k poskytnutí informace z bodu 1) žádosti žalobkyně.
21. Rozhodnutím ze dne 9. 5. 2018, č. j. KRPC-29930-15/ČJ-2018-0200AP-106 byla žádost žalobkyně ze dne 23. 2. 2018 v rozsahu požadovaných informací vymezených pod bodem 1) podle § 15 odst. 1 a podle § 11 odst. 4 písm. a) zákona o informacích odmítnuta. Povinný subjekt v odůvodnění s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2009, č. j. 6 As 18/2009 – 63 dospěl k závěru, že s ohledem na probíhající trestní řízení nelze žalobkyní požadované informace poskytnout, neboť by tím mohl být zmařen či ohrožen účel tohoto trestního řízení a rovněž by mohla být porušena zásada presumpce neviny. Povinný subjekt dospěl k závěru, že s ohledem na obsah trestního oznámení žalobkyně je dána zřejmá určitelnost osob právě na základě poskytnutí informace o počtu trestně stíhaných osob. Žalobkyní uváděné „právo veřejnosti znát pravdu“ nelze nadřadit povinnosti neohrozit objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, nezveřejnit o osobách zúčastněných na trestním řízení údaje, které přímo nesouvisejí s trestnou činností, a neporušit zásadu presumpce neviny.
22. Proti tomuto rozhodnutí povinného subjektu bylo žalobkyní podáno odvolání ze dne 24. 5. 2018, které je obsahově totožné s obsahem projednávané žaloby. O tomto odvolání bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 15. 6. 2018, č. j. MV-42449-4/KM-2018 tak, že bylo zamítnuto a jím napadené prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí dospěl s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 44/2010 – 109 k závěru, že v daném případě je dána tzv. „naléhavá společenská potřeba“, pro kterou je třeba žádost o informace specifikované pod bodem 1) této žádosti odmítnout, neboť poskytnutím požadovaných informací žalobkyni by ve spojení s jejím trestním oznámením došlo

k určitelnosti konkrétních osob a byla by reálná možnost zmaření či ohrožení probíhajícího trestního řízení.

23. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“).
24. Stěžejní otázkou v nyní projednávané věci je, zda byly splněny podmínky pro neposkytnutí žalobkyní požadované informace o tom, zda v konkrétním trestním řízení byly stíhány nějaké osoby, případně kolik jich bylo stíháno a od kdy byly trestně stíhány.
25. Povinný subjekt, potažmo žalovaný, požadované informace odmítly poskytnout s odkazem na § 11 odst. 4 písm. a) zákona o informacích, neboť dospěli k závěru, že by poskytnutím dotčených informací mohl být zmařen předmět a účel trestního řízení a mohlo by dojít k porušení zásady presumpce neviny. K uvedenému závěru správní orgány dospěly s ohledem na určitelnost konkrétních osob v trestním řízení, k níž by mohlo dojít ve spojení s obsahem trestního oznámení žalobkyně.
26. V projednávané věci byla žádost žalobkyně ze dne 22. 2. 2018 správními orgány vyřízena dle zákona o informacích. Krajský soud na tomto místě připomíná závěry Nejvyššího správního soudu učiněné v rozhodnutí ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010 – 86, v němž bylo zdůrazněno, že je třeba důsledně odlišovat případy, kdy se při poskytování informací vůbec nepostupuje dle zákona č. 106/1999 Sb., neboť se postupuje podle zvláštního zákona (§ 2 odst. 3 tohoto zákona), a případy, kdy se postupuje podle zákona č. 106/1999 Sb. a zvláštní zákon obsahuje pouze některé zvláštní normy. V projednávané věci se jedná o informace týkající se probíhajícího trestního řízení - jak konstatoval Krajský soud v Ústí nad Labem v rozhodnutí ze dne 31. 8. 2006, č. j. 15 Ca 189/2005 – 28 a Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 As 38/2007 – 78 - trestní řád v § 8a neobsahuje komplexní právní úpravu týkající se poskytování informací, proto nemůže být zvláštním právním předpisem ve smyslu § 2 odst. 3 zákona o informacích, vylučujícím poskytování informací o probíhajícím trestním řízení, komplexnost trestního řádu ve vztahu k poskytování informací byla shledána pouze v rozsahu § 65 trestního řádu upravujícího nahlížení do spisu. V dané věci jde tudíž s ohledem na shora uvedené o druhý případ, kdy povinný subjekt postupuje dle zákona o informacích ve spojení s § 8a trestního řádu.
27. Dle § 11 odst. 4 písm. a) zákona o informacích povinné subjekty neposkytnou informace o probíhajícím trestním řízení.
28. Dle § 8a odst. 1 trestního řádu platí, že při poskytování informací o své činnosti veřejnosti orgány činné v trestním řízení dbají na to, aby neohrozily objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, nezveřejnily o osobách zúčastněných na trestním řízení údaje, které přímo nesouvisejí s trestnou činností, a aby neporušily zásadu, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen (§ 2 odst. 2). V přípravném řízení nesmějí zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti osoby, proti které se vede trestní řízení, poškozeného, zúčastněné osoby a svědka

29. Konkrétními hledisky aplikovatelnosti § 11 odst. 4 písm. a) zákona o informacích se zabýval Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 97/2009 – 119, 2166/2011 Sb. NSS, v němž uvedl: *„Zásadním hlediskem pro rozhodnutí povinného orgánu o odepření informace podle § 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, je probíhající trestní řízení v užším smyslu, tj. zpravidla trestní stíhání konkrétní osoby končící právní mocí rozsudku nebo jiného rozhodnutí ve věci samé. Jedná-li se o žádost o informaci týkající se dalších fází trestního řízení, povinný subjekt v rámci své diskreční pravomoci uváží, zda by poskytnutím informace mohl být zmařen nebo ohrožen účel trestního řízení vycházející ze smyslu základního práva jednotlivce na informace o činnosti veřejné moci a ze zásady restriktivního výkladu omezení ústavně zaručených práv; pouze v případě, že by poskytnutím informace o těchto procesech mohl být účel trestního řízení zmařen, odepře povinný subjekt informaci s odkazem na § 11 odst. 4 písm. a) citovaného zákona.“*
30. K významné modifikaci výše uvedených závěrů o probíhajícím trestním řízení došlo v navazujícím rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2010, č. j. 1 As 44/2010 – 103, 2241/2011 Sb. NSS, který vycházel z nálezů Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10. Nejvyšší správní soud ve zmiňovaném rozhodnutí uvedl: *“Povinné subjekty neposkytnou informace o probíhajícím trestním řízení [§ 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím] pouze poté, co zváží, nakolik je důvod neposkytnutí informace vskutku ospravedlněn naléhavou společenskou potřebou. Tou bude pravidelně zájem státu na tom, aby poskytnuté informace neohrozily objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, nezveřejnily o osobách zúčastněných na trestním řízení údaje, které přímo nesouvisejí s trestnou činností, a aby neporušily zásadu, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen. Povinný subjekt vezme v potaz též ochranu práv a svobod druhých, např. obětí trestného činu (srov. § 8a odst. 1 trestního řádu).“*
31. Nejvyšší správní soud tudíž ve světle shora zmiňovaného nálezů Ústavního soudu dospěl k závěru, že ústavně komformní cestou k výkladu § 11 odst. 4 písm. a) zákona o informacích ve spojení s § 8a trestního řádu je takový výklad, který připustí poskytnutí informací týkajících se probíhajícího trestního řízení v těch případech, kde neposkytnutí informace nebude možno odůvodnit naléhavou společenskou potřebou.
32. V rozhodnutí ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 As 338/2016 – 55 Nejvyšší správní soud uvedl: *„Omezení práva na informace z probíhajícího trestního řízení, zejména v jeho přípravné fázi, bude přitom spíše pravidlem než výjimkou. V případě poskytnutí informací v režimu informačního zákona v průběhu přípravného řízení by žadatel disponoval informacemi o takových skutečnostech, s nimiž v probíhajícím trestním řízení nebyla z důvodu možného ohrožení objasnění a vyšetření věci seznámena ani osoba trestně stíhaná. To by vedlo k absurdním důsledkům, které by se míjely s posláním práva na informace jako politického práva (srov. již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 18/2009 – 63 ze dne 14. 9. 2009). Poskytování informací v režimu informačního zákona tedy nesmí obcházet omezení vyplývající z podstaty samotného trestního řízení. Na druhou stranu není důvodu neposkytnout informace o nepravomocném rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení tam, kde podobná naléhavá potřeba shledána nebude.“*
33. Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že v přípravné fázi trestního řízení budou informace, které se této přípravné fáze týkají, poskytovány pouze výjimečně, avšak k

jejich poskytnutí dojde vždy tehdy, pokud nebude dána naléhavá společenská potřeba odůvodňující jejich neposkytnutí.

34. Z uvedeného vyplývá, že povinný subjekt informace o probíhajícím trestním řízení požadované dle § 11 odst. 4 písm. a) zákona o informacích neposkytne v případě, kdy na základě konkrétních okolností dané věci dospěje k závěru, že je dána naléhavá společenská potřeba spočívající v možném zmaření či ohrožení účelu trestního řízení, v ochraně osob zúčastněných na trestním řízení, o nichž by mohly být poskytnuty údaje, které přímo nesouvisejí s trestnou činností a v možném porušení zásady presumpce neviny. Povinný subjekt je rovněž povinen vzít v potaz ochranu práv a svobod druhých ve smyslu § 8a odst. 1 trestního řádu.
35. Žalobkyně ve věci nyní projednávané požádala kromě jiného o informaci o tom, zda jsou v souvislosti s konkrétním trestním řízením stíhány nějaké osoby, pokud ano, kolik je stíháno osob a od kdy jsou tyto osoby stíhány.
36. Správní orgány v daném případě odmítly požadovanou informaci poskytnout, neboť shledaly existenci „naléhavé společenské potřeby“ v podobě reálné možnosti zmaření či ohrožení probíhajícího trestního řízení. Prvostupňový orgán pak rovněž shledal, že by mohlo dojít k porušení zásady presumpce neviny.
37. Účelem trestního řízení je v souladu se zákonem odhalit pachatele skutku, který naplňuje znaky trestného činu podle hmotného trestního práva, vyšetřit tento skutek a postavit obviněného před soud, který rozhodne o jeho vině či nevině; v případě, že ho shledá vinným, uloží mu trest nebo ochranné opatření (nebo obojí), popřípadě upustí od potrestání, a zajistí výkon trestu i ochranného opatření, pokud byly uloženy. Účelem trestního řízení je i provedení řádného zákonného procesu. (ŠÁMAL, Pavel, GRIVNA, Tomáš. § 1. In: ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní řád. Komentář. 7. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2013)
38. Rozhodnutí povinného subjektu tudíž musí obsahovat řádné odůvodnění toho, na základě jakých konkrétních skutečností by poskytnutím požadovaných informací mohlo dojít ke zmaření či ohrožení účelu trestního řízení, tedy jaké konkrétní okolnosti svědčí o tom, že v důsledku poskytnutí informací žadateli by mohlo dojít ke zmaření či ohrožení odhalení pachatele daného skutku, vyšetření tohoto skutku a postavení pachatele před soud, případně jaké konkrétní okolnosti svědčí o tom, že by poskytnutím požadovaných informací mohlo být ohroženo či zmařeno provedení řádného zákonného procesu. Rozhodnutí povinného subjektu pak musí být rovněž řádně odůvodněno ve vztahu k závěru povinného subjektu o tom, že by poskytnutím požadované informace mohla být porušena zásada presumpce neviny.
39. Odmítnout poskytnutí požadované informace tak povinný subjekt může pouze tehdy, pokud doloží, že by mohlo dojít k ohrožení či zmaření účelu trestního řízení nebo že by mohlo dojít k porušení zásady presumpce neviny. Povinný subjekt pak musí rovněž uvést skutečnosti, z nichž takový závěr dovodil. Povinný subjekt ani žalovaný však v projednávané věci nic takového nevodili a omezili se pouze na konstatování, že by poskytnutím požadovaných informací mohlo dojít ke zmaření či ohrožení účelu trestního řízení, a to na základě možné určitelnosti konkrétních osob. Správní orgány ovšem neuvedly žádné konkrétní skutečnosti, na základě kterých by bylo lze dovodit, že právě eventuelní určitelnost konkrétních osob figurujících v trestním řízení by mohla vést ke zmaření nebo ohrožení účelu trestního stíhání. Bez uvedení konkrétních

skutečností je takový závěr pouhou spekulací a nelze z něj určit, zda by mohlo k ohrožení nebo maření účelu trestního řízení skutečně dojít.

40. Jak dovodil Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozhodnutí ze dne 1. 12. 2010, č. j. 1 As 44/2010 – 103, odmítnout poskytnutí informací o probíhajícím trestním řízení s odkazem na § 11 odst. 4 písm. a) zákona o informacích může povinný subjekt jen tehdy, pokud přesvědčivě doloží, že neposkytnutí této informace je skutečně vynuceno naléhavou společenskou potřebou, tedy zejména tím, že by v konkrétní trestní věci mohl být zmařen předmět nebo účel trestního řízení.
41. Jestliže ve věci nyní projednávané povinný subjekt shledal, že důvod pro odepření požadované informace spočívá právě v možném maření či ohrožení účelu trestního řízení, pak byl tento závěr povinen odůvodnit konkrétními skutečnostmi, z nichž by bylo patrné, z jakého důvodu by právě možné ztotožnění konkrétních osob v trestním řízení mohlo vést k maření nebo ohrožení účelu trestního řízení. Pokud toto v rozhodnutí povinného subjektu ani v žalobou napadeném rozhodnutí uvedeno není, nelze přezkoumat, zda by skutečně k ohrožení či maření účelu mohlo dojít.
42. V souvislosti s danou problematikou je třeba zdůraznit, že informace z přípravné fáze trestního řízení, v rámci níž žalobkyně informace požadovala, se poskytují pouze výjimečně, a to vždy za splnění podmínek plynoucích z § 8a odst. 1 trestního řádu, které Nejvyšší správní soud shrnul ve shora citovaných rozhodnutích, kde konstatoval, že v daném případě lze postupovat podle zákona o informacích ve spojení s § 8a odst. 1 trestního řádu. Povinný subjekt tak v případě, že se rozhodne požadované informace neposkytnout, musí toto své rozhodnutí opřít o důvody, které z § 8a odst. 1 trestního řádu plynou, a z nichž shora citovaná judikatura vychází. Těmito důvody jsou kromě závěru o možném maření či ohrožení účelu trestního řízení, také důvody spočívající ve zveřejnění informací, umožňujících zjištění totožnosti osoby, proti které se trestní řízení vede.
43. Ačkoliv se judikatura Nejvyššího správního soudu důvody pro odepření poskytnutí požadované informace uvedenými v § 8a odst. 1 věty poslední trestního řádu blíže nezabývá, když k tomuto pouze v obecné rovině zmiňuje povinnost povinného subjektu vzít v potaz též ochranu práv a svobod druhých, je zřejmé, že povinnost nezveřejňovat takové informace, které umožňují zjištění totožnosti osoby, proti které se řízení vede, představuje kogentní zákonný limit, který nelze jakkoliv obcházet.
44. Povinný subjekt tedy v rozhodnutí, kterým odepře poskytnutí požadovaných informací, musí uvést, na základě kterého z důvodů, vycházejících vedle informačního zákona též z § 8a odst. 1 trestního řádu, poskytnutí požadovaných informací odmítne, přičemž musí své rozhodnutí podložit konkrétními skutečnostmi, z nichž bude zřejmé, že ten který důvod je v dané věci naplněn. Pokud tedy povinný subjekt dospěje k závěru, že by poskytnutím informací mohl být mařen nebo ohrožen účel trestního řízení, musí tento svůj závěr řádně zdůvodnit, stejně tak v případě, kdy dospěje k závěru, že by poskytnutím požadované informace mohlo dojít ke zjištění totožnosti osoby, proti které se řízení vede. Je ovšem třeba vzít v úvahu, že se jedná o dva odlišné důvody, pro které lze poskytnutí informace odepřít.
45. Povinný subjekt pak ve svém rozhodnutí rovněž nijak neodůvodnil ani to, z jakého důvodu by poskytnutím požadovaných informací mohlo dojít k porušení zásady presumpce neviny. Na tomto místě je nutno uvést, že aplikovatelnost zásady

presumpce neviný má několik variant, a sice variantu, kdy povinný subjekt nazná, že již informace, na základě níž by bylo lze osobu, proti níž se trestní řízení vede, ztotožnit představuje porušení zásady presumpce neviný a variantu, dle které by k porušení zásady presumpce neviný mohlo dojít až v důsledku poskytnutí této informace. Povinný subjekt tak byl v dané věci povinen zdůvodnit, proč samotná hrozba ztotožnění konkrétních osob v trestním řízení by mohla vést k porušení zásady presumpce neviný.

46. Pokud jde o žalobkyni v replice odkazované články dostupné na síti Internet, z nichž plyne, že v jiných případech jsou informace požadované žalobkyni poskytovány, je třeba uvést, že poskytování informací v probíhajících trestních řízeních musí být vždy podloženo konkrétními skutečnostmi plynoucími z každého jednotlivého případu. Legitimní očekávání, kterého se žalobkyně na základě internetových odkazů obsažených v replice dovolává, nelze v otázce poskytování informací z probíhajícího trestního řízení uplatňovat, neboť bude vždy na zvážení povinného subjektu, zda na základě konkrétních okolností dané věci požadované informace poskytne či nikoliv. Pokud tedy v některých trestních řízeních nacházejících se ve fázi přípravy k poskytnutí totožných informací veřejným sdělovacím prostředkům došlo, stalo se tak na základě úvahy povinného subjektu, která vycházela z konkrétních okolností dané věci, kde nebyly dány zákonné důvody pro jejich neposkytnutí.
47. Soud na základě všech shora uvedených skutečností uzavírá, že odůvodnění rozhodnutí povinného subjektu je v rozsahu výše uvedeném nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Rovněž rozhodnutí o odvolání žalobkyně nebylo v tomto směru blíže odůvodněno, ačkoliv žalobkyně v odvolání, které je obsahově totožné s projednávanou žalobou, absenci konkrétních skutečností, na základě nichž by ztotožnění konkrétních osob v trestním řízení mohlo vést k ohrožení či maření účelu trestního řízení, obsáhle namítala. S ohledem na takto zjištěnou nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů krajský soud nepřistoupil k aplikaci § 16 odst. 4 zákona o informacích, jak bylo navrhováno žalobou, neboť úkolem správního soudu není aktivně vyhledávat důvody pro odmítnutí žádosti či nahrazovat důvody, na nichž je vystavěno rozhodnutí povinného subjektu, jestliže tyto důvody samy o sobě neobstojí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010 č.j. 1 As 8/2010 – 65 nebo ze dne 17. 6. 2010 č.j. 1 As 28/2010 – 86).
48. Povinný subjekt tak v dalším řízení řádně odůvodní, na základě jakých konkrétních skutečností by eventuální možnost ztotožnění konkrétních osob figurujících v trestním řízení mohla znamenat ohrožení či zmaření účelu trestního řízení. Povinný subjekt rovněž zváží, zda v daném případě neexistují jiné zákonné důvody, pro které by bylo nutné poskytnutí požadovaných informací odmítnout.
49. S ohledem na konstatovanou nepřezkoumatelnost napadených rozhodnutí krajský soud rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil [§ 76 odst. 1 písm. a) a § 78 odst. 3 s. ř. s.] a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgány jsou v dalším řízení právním názorem krajského soudu vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
50. Soud rozhodl o žalobě bez nařízení jednání za splnění podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s.
51. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci

plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

52. Žalovaný, který neměl v soudním řízení úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšnou žalobkyni, ta v písemnosti doručené soudu dne 11. 12. 2018 uplatnila kromě nákladů vynaložených před soudem též náklady vynaložené ve správním řízení. S ohledem na to, že dle shora citovaného § 60 odst. 1 s. ř. s. lze v soudním řízení zohlednit pouze ty náklady, které byly vynaloženy v tomto řízení, přiznal krajský soud žalobkyni náhradu nákladů v částce 3 000 Kč, představující úhradu soudního poplatku v řízení před soudem. Žalobkyní nárokované poštovné v částce 52 Kč za podanou žalobu krajský soud nepřiznal, neboť výše částky vynaložené na úhradu poštovného nebyla žalobkyní doložena, když tato soudu spolu s replikou doložila toliko kopie podacích lístků, jejichž adresátem byla Policie ČR.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

21. března 2019 České Budějovice

JUDr. Tereza Kučerová v. r.
předsedkyně senátu